

Institutt for samfunnsforskning
Notat 2022

Dagsorden og sakseierskap ved stortingsvalget 2021

Johannes Bergh, Stine Hesstvedt & Rune Karlsen

© Institutt for samfunnsforskning 2022

Institutt for samfunnsforskning

Munthes gate 31

Postboks 3233 Elisenberg

0208 Oslo

ISBN (trykk): 978-82-7763-732-7

ISBN (digital): 978-82-7763-733-4

ISSN (trykk): 0333-3671

ISSN (digital): 1891-4314

www.samfunnsforskning.no

Innhold

Innledning	4
Velgernes dagsorden i 2021	6
Sakseierskap	10
Medienes dagsorden	13
Avslutning: 2021 – et klimavalg	18

Innledning

Den politiske dagsorden og partienes troverdighet på de saksområdene som er på dagsorden er viktig for å forstå utfallet av et valg. Velgernes dagsorden referer til de sakene velgerne er opptatt av og som de mener er viktige for deres stemmegivning. Hvilke saker som dominerer velgernes dagsorden er sentralt fordi politiske partier har varierende troverdighet hos velgere på ulike saker. Dette refereres til, både i faglitteraturen og offentligheten, som partienes sakseierskap. Formålet med dette notatet er å presentere nye tall for dagsorden og sakseierskap ved stortingsvalget 2021.

Helt siden den første valgundersøkelsen i 1957 har valgprosjektet ved Institutt for samfunnsforskning spurt velgerne om hvilke saker som er viktige for deres stemmegivning. Disse dataene tegner et historisk bilde av norske velgere og norsk politikk gjennom mer enn 60 år.¹ Noen politiske saker er evig aktuelle, slik som skattepolitikken, som faktisk var velgernes viktigste sak i den første undersøkelsen i 1957. Andre saker er aktuelle kun i bestemte tidsperioder, slik som abortsaken på 1970-tallet eller EU-saken ved valget i 1993. Videre finnes saker som var viktige i tidligere tider, men som i hovedsak har forsvunnet fra velgernes dagsorden. Gitt dagens situasjon med krig i Europa, er det verd å merke seg at utenriks- og forsvarspolitikken er et eksempel på dette; i praksis har saksfeltet ikke vært på velgernes dagsorden siden den kalde krigen (hvis vi ser bort fra EU-spørsmålet i 1993).

Hva kjennetegnet velgernes dagsorden ved stortingsvalget i 2021? Man kunne ha en forventning om at Corona-pandemien preget velgernes fokus etter halvannet år med krisetilstand. Samtidig ble valget gjennomført i en periode hvor pandemien i relativt liten grad preget folks liv. Klimasaken ble en del diskutert i valgkampen, det samme gjelder sosial ulikhet og distriktpolitikk.

For å måle velgernes dagsorden i valgundersøkelsen stiller vi et enkelt spørsmål: «Kan du oppgi en eller to saker som var viktig for din egen stemmegivning?». Spørsmålet er altså knyttet til egen stemmegivning og er ikke, slik man kan se i noen andre undersøkelser, et generelt spørsmål om «samfunnsutfordringer» eller «problemer må løses». Videre spør vi om «saker»,

¹ Stine Hesstvedt, Johannes Bergh og Rune Karlsen: *Kampen om dagsorden: et historisk tilbakeblikk på stortingsvalgene 1957-2017*, Tidsskrift for samfunnsforskning, vol. 62, nr.3, 2021.

og ikke om «grunner» til å stemme som man gjorde. Velgerne blir altså bedt om å tenke på politiske saker som var viktige for deres egen stemmegivning. Det er trolig grunnen til at det er relativt få som oppgir ideologiske, verdimessige svar, eller som peker på bestemte politikere eller partier. Svaret på hva som var på velgernes dagsorden finner vi i tabell 1.

Velgernes dagsorden i 2021

Miljø og klima var den viktigste saken for velgernes stemmegivning i 2021. Saken ble nevnt av hele 30 prosent, dvs. nesten én av tre velgere. Klimasaken har ikke vært nevnt av en så stor andel velgere siden 1989, et valg som gjerne blir omtalt som det første miljøvalget. Vi må også tilbake til valget i 2009 for å finne at nesten en tredel velgerne slutter opp om en og samme sak. I 2021 er neste sak i rangeringen av politiske saker «skatter og avgifter», som ble nevnt av 18 prosent. Skatte- og avgiftspolitikken har vært en stabilt viktig sak for norske velgere og var særlig viktig ved valget i 2001. Det er altså en stor forskjell i prioriteringen av de to viktigste sakene ved valget; klimasaken var dominerende.

Tabell 1. Velgernes viktigste saker ved stortingsvalgene 2001 – 2017. Prosent som oppgir den aktuelle saken som en av de to viktigste

	2001	2005	2009	2013	2017	2021	Endring 2017- 2021
Miljø	8	8	20	14	19	30	11
Skatter og avgifter	34	17	15	14	17	18	1
Sosial utjevning	5	6	3	3	4	16	12
Helse	22	15	19	23	12	15	3
Distriktpolitikk	7	9	5	7	12	14	2
Økonomi, industri og sysselsetting	4	13	12	7	13	12	-1
Skole og utdanning	34	32	29	22	17	11	-6
Innvandring	4	6	16	12	23	7	-16
Eldreomsorg	16	23	17	13	12	7	-5
Barne- og familiepolitikk	14	13	6	8	5	6	1
Samferdsel	-	3	8	15	8	3	-5
Offentlig-privat	2	4	3	5	4	2	-2
N	1753	1774	1573	1573	1628	1356	

Den tredje viktigste saken for norske velgere i 2021 var sosial utjevning. Sosiale forskjeller i samfunnet var et diskusjonstema i valgkampen, dels som et resultat av pandemien rammet grupper i samfunnet ulikt. Undersøkelser i forbindelse

med valget (som brukte litt andre metoder enn valgundersøkelsen) pekte på sosial utjevning som en av de viktigste sakene. Våre data viser også en klar økning i andelen av velgerne som oppgir sosial utjevning som viktig for deres stemmegivning. I sum ble saken nevnt av 16 prosent av velgerne.

Videre ble 2021-valget gjennomført under en pandemi der helsepolitikk var et sentralt spørsmål i offentligheten. Det var likevel bare 15 prosent av velgerne som mente at helsepolitikk var viktig. Det er riktignok et par prosentpoeng mer enn 2017-valget, men betydelig lavere enn ved valget i 2013 da 23 prosent nevnte saken som viktig. Distriktspolitikk var også viktig i 2021; nevnt av 14 prosent av velgerne.

Den største endringen fra 2017 til 2021, er nedgangen til innvandringsaken. Mens innvandring dominerte dagsorden i 2017-valget og ble nevnt av 23 prosent av velgerne, har andelen dalt til 7 prosent i 2021. Som vi snart skal se, er denne nedgangen også tydelig når vi ser på mediedekningen av valget.

Tabell 2 viser forskjeller i saksprioritering etter kjønn og alder. Klima- og miljøsakene var den viktigste saken for fem av de seks gruppene som identifiseres av tabellen. Likevel er det riktig å si at saken er viktigere for unge enn for eldre velgere. Det er en dominerende sak blant velgere som er 30 år eller yngre. Det er en noe viktigere sak for kvinner enn for menn, men forskjellene har vært større ved tidligere valg. Menn over 50 år prioriterer de tre sakene sosial utjevning, skatter og avgifter og miljø og klima omtrent likt. Ikke overraskende er skole- og utdanningspolitikk viktigst for de unge, mens eldrepolitikk er viktigere for de godt voksne. For øvrig er alders- og kjønnsforskjellene moderate.

Tabell 2. Viktigste sak eller kjønn og alder. Prosent som oppgir den aktuelle saken som en av de to viktigste

	Menn			Kvinner		
	18-30	31-50	51+	18-30	31-50	51+
Miljø og klima	38	30	21	45	30	29
Skatter og avgifter	23	25	21	15	14	15
Sosial utjevning	9	12	22	12	11	18
Helse	12	9	10	14	25	21
Distriktpolitikk	8	15	18	10	13	13
Økonomi, industri og sysselsetting	17	19	16	7	9	8
Skole og utdanning	14	9	3	12	20	12
Innvandring	7	11	7	11	9	4
Eldreomsorg	1	0	7	3	4	17
Barne- og familierpolitikk	1	4	3	8	15	5
Samferdsel	2	4	6	2	2	3
Offentlig-privat	3	4	3	2	1	2
N	125	203	357	131	232	308

Til slutt fordeler vi de viktige sakene etter parti. Hvilke saker var viktige for hvert av partienes velgere? Tabell 3 viser at miljø og klima, samt sosial utjevning, var de viktigste sakene for Rødts, SVs, Aps og MDGs velgere. Nesten alle av MDGs velgere oppgav miljø og klima. Det er likevel en forskjell fra forrige stortingsvalg ved at større andeler av de andre rødgrønne partienes velgere legger vekt på miljø og klima. Tallene tyder på at SV kapret mange klimavelgere i 2021, men også Rødt og Ap øker andelen av sine velgere som prioriterer denne saken. Det samme gjelder partiet Venstre.

Tabell 3. Viktigste sak etter parti. Prosent som oppgir den aktuelle saken som en av de to viktigste

	Rødt	SV	A	SP	MDG	KrF	V	H	FrP	Alle
Miljø og klima	43	71	28	19	96	16	68	17	11	33
Skatter og avgifter	13	7	11	15	3	2	16	37	37	18
Sosial utjevning	44	39	29	8	22	14	0	1	0	18
Helse	21	13	20	11	6	6	8	16	13	15
Distriktpolitikk	1	1	10	72	5	0	5	3	3	14
Økonomi, industri og sysselsetting	4	3	9	7	2	2	19	30	30	13
Skole og utdanning	6	10	14	4	8	11	35	16	1	11
Innvandring	4	11	3	3	9	0	3	4	33	8
Eldreomsorg	0	0	7	5	0	0	1	7	17	6
Barne- og familiepolitikk	1	4	6	2	5	42	2	4	4	5
Samferdsel	0	1	1	1	4	2	0	8	12	3
Offentlig-privat	6	2	4	2	3	4	2	3	0	3
N	77	129	267	158	44	43	57	189	88	1081

I sum ser kombinasjonen av klima og sosial utjevning ut til å ha vært gunstig for partiene på venstresiden i 2021. For partiene på høyresiden (Høyre og Frp) er skatte- og avgiftspolitikken, samt annen økonomisk politikk, de to sakene som nevnes av flest velgere. Distriktpolitikken er svært viktig for Senterpartiets velgere, mens KrF-velgerne ofte nevner barne- og familiepolitikken.

Sakseierskap

En viktig grunn til at vi studerer velgernes dagsorden er, som nevnt, at partiene har ulik troverdighet hos velgere i ulike politiske saker – såkalt sakseierskap. I valgundersøkelsen spør vi hvilke partier som har best politikk på ulike saksområder. Partiene som scorer høyt på bestemte saker sier vi at har «sakseierskap» til den aktuelle saken. Sakseierskap er gjerne nokså stabilt over tid, et eksempel er Sps sakseierskap til distriktpolitikken. Likevel, også sakseierskap, det vil si velgernes meninger om hvilke partier som har best politikk på et saksområde, varierer. Både mellom valg og under en valgkamp. Endringene forteller oss om partiene har styrket eller svekket sin troverdighet på et saksområde siden forrige valg.

Kombinasjonen av dagsorden og sakseierskap er nyttig for å forstå utfallet av et valg. Partier som har høy troverdighet i en sak som er viktig for velgerne gjør det gjerne godt. Tabell 4 viser partienes sakseierskap i 11 politiske saker ved valget i 2021.

Tabell 4. Partienes sakseierskap. Prosent som mener at partiet har best politikk

	Miljø	Skatt	Fordelingspolitikk	Helse	Distrikt	Sysselsetting	Skole	Innvandring	Eldre	Barn og familie	Samferdsel
Rødt	3	5	7	5	2	3	3	3	3	3	2
SV	14	8	10	8	5	4	10	10	6	12	5
Ap	13	26	27	27	11	29	23	19	24	20	17
Sp	9	5	5	5	41	5	4	4	5	4	9
MDG	15	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
KrF	1	1	2	2	1	1	2	4	6	14	1
V	7	2	2	2	2	2	7	3	1	3	2
H	11	19	13	18	9	19	21	14	10	10	14
FrP	5	9	4	6	3	3	3	22	8	4	15
Andre partier	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
Ingen partier/ Vet ikke	22	24	30	28	26	33	27	21	34	29	32
N 100%	1624	1625	1622	1623	1623	1624	1622	1622	1622	1622	1622

Vi starter med valgets tre viktigste saker: miljø, skatt og fordelingspolitikk. I miljø- og klimapolitikken er sakseierskapet noe jevnere fordelt mellom partiene, og særlig mellom partiene på den rødgrønne siden, enn tidligere. MDG har tapt noe sakseierskap siden 2017 (ned fra 20 til 15 prosent), mens både SV og Ap går frem. Her ligger kanskje noe av forklaringen på at MDG ikke gjorde det så godt i 2021-valget til tross for at klimasaken var på dagsorden. Andre partier på den rødgrønne siden fremstod som troverdige miljøpartier for rødgrønne velgere. Disse partiene har også sakseierskap til flere saker enn bare miljø og klima.

I skattepolitikken er Ap og Høyre dominerende, men for Høyres del er det en kraftig tilbakegang fra 2017. Den gang sa hele 28 prosent at partiet hadde den beste skattepolitikken; nå er tallet 19 prosent, altså en mindre andel enn de som stemte på partiet.

Spørsmålet om fordelingspolitikk var nytt i Valgundersøkelsen i 2021, så vi kan ikke sammenlikne med forrige valg. Dette er et tema hvor partiene på venstresiden dominerer: Ap, SV og Rødt. Disse partiene har en klar fordel av at

fordelingspolitikk, eller sosial utjevning, er på dagsorden. En ikke ubetydelig andel, 13 prosent, svarer at Høyre har den beste fordelingspolitikken. Det er likevel betydelig mindre enn Høyres andel av velgerne totalt.

Ved valget i 2017 ble Erna Solberg gjenvalgt som statsminister, og valgundersøkelsen viste at partiet Høyre hadde styrket sitt sakseierskap på en rekke ulike områder. I 2021 går denne utviklingen i revers. Høyres sakseierskap er svekket på alle områdene hvor det er mulig å sammenlikne. For eksempel er tilbakegangen når det gjelder sysselsettingspolitikk påfallende, fra 32 til 19 prosent. Det er også en sterk tilbakegang på et viktig politikkkfelt hvor Høyre hadde Bent Høie som en høyt profilert statsråd under pandemien, nemlig helsepolitikk. I 2017 svarte 27 prosent av velgerne at Høyre hadde den beste helsepolitikken. I 2021 er tallet 18 prosent.

Arbeiderpartiet har et solid sakseierskap på tvers av politikkområder, men for dette partiet er det bare mindre justeringer fra 2017-valget. SV og Rødt går frem på det fleste politikkområder, men mange av endringene er bare på 1-2 prosentpoeng, og dermed innenfor feilmarginen.

For KrF svekkes sakseierskapet til partiets viktigste sak, barne- og familiepolitikk. Det samme gjelder Venstre, i deres viktigste sak, miljø og klima.

Medienes dagsorden

Velgernes dagsorden og deres syn på partienes troverdighet i ulike saker påvirkes av flere forhold. Velgernes egne erfaringer, deres verdier eller ideologiske ståsted har en betydning. Medienes dekning av politikk vil også være viktig. Det er i hovedsak gjennom mediene at velgerne får informasjon om nasjonal politikk. Vi har derfor kartlagt mediernes dagsorden i valgkampen 2021. I denne rapporten presenterer vi en første beskrivelse av mediernes dagsorden, og vi vil i vårt videre arbeid analysere sammenhengen mellom velgernes og mediernes dagsorden.

I 2021 har vi altså gjennomført en stordataanalyse av mediedekningen under valgkampen.² I det følgende presenterer vi en oversikt over hva som var de mest omtalte sakene i riksmidlene fra august til valgdagen i september.³ Vi presenterer også tilsvarende analyser av valget i 2017 for et sammenlikningsgrunnlag. Alle analysene er gjennomført ved hjelp av kvantitativ innholdsanalyse, som kort fortalt er en algoritmebasert metode som kan identifiserer temaer og saksområder i store mengder tekst.⁴

Figur 1 viser de 10 mest omtalte sakene i riksmidlene i valgkampen 2021, mens figur 2 viser samme tall for 2017. Y-aksen i figurene viser andelen nyhetssaker som omhandler visse temaer. Vi viser ikke tall for temaene som omhandler generell valgkampdekning, meningsmålinger, mm., men viser kun fordelingene og substanssakene, som klima eller skatt. Merk at Y-aksen viser estimerte prosentandeler, og at det må tas høyde for noe usikkerhet rundt estimatene.

² Studien er et samarbeid med Infomedia ved Mats Varre Sandøy, som har levert bearbejdede data og analyser.

³ Datamaterialet inneholder nyhetssaker som omtaler partier, partiledere eller statsråder. Vi ser her på tidsperioden fra 1.08.2021 til 12.09.2021. Mediene som inngår i analysene er TV2.no, nrk.no, Aftenposten, VG, Dagbladet, Nettavisen, Finansavisen, Dagsavisen, Klassekampen, Vårt Land, Morgenbladet, Dagen, Nationen og ABC nyheter.

⁴ Analysene er gjennomført ved hjelp av kvantitative innholdsmodeller, eller topic models (såkalt Latent Dirichlet Analysis), hvor en algoritme gjenkjenner temaer i nyhetsdataene og klassifiser artiklene deretter. Vi har brukt programvaren R og pakken quanteda for å gjennomføre analysene.

Figur 1 viser at klimasaken også dominerte nyhetsbildet i 2021. På denne dagsorden finner vi både dekning som dreier seg om klima og miljø (inkludert dekningen av FNs klimarapport som ble lansert 9. august) og nyhetssaker om grønn omstilling og olje- og gasssektoren (inkludert saker om oljeskatt, konsekvenser for norsk økonomi, og andre klimasaker med en økonomi- og næringslivsvinkling). Legger vi sammen de to kategoriene, var omtrent 10 prosent av alle nyhetssaker under valgkampen knyttet til klima. Dette er betydelig høyere andel enn den nest mest omtalte saken, som var situasjonen i Afghanistan og utenrikspolitikk. Klima står også høyere på mediernes agenda enn i 2017 (se figur 2).

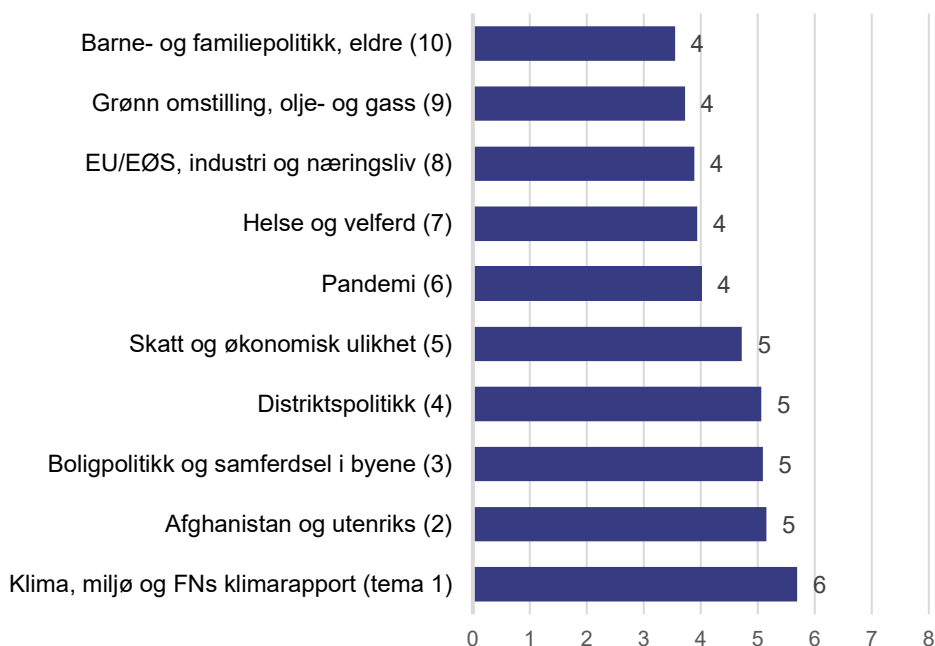
Videre ser vi at valgkampdekningen også omhandlet andre saker som også stod høyt på velgernes agenda i 2021, som skatt, distriktpolitikk, helse og velferd. Mediedekningen av skatt i 2021 ser vi også at ble koblet på debatten om økonomisk ulikhet og sosial omfordeling, noe som speiler økningen i andelen velgere som er opptatt av sosial utjevning. Det er også påfallende at innvandring ikke er å se på mediedagsorden i 2021; noe som er et klart skifte fra valgkampen i 2017. Figur 2 viser at innvandringsaken – som Fremskrittspartiet har sakseierskap på blant mange velgere – dominerte mediedekningen. Dette skyldes særlig den store oppmerksomheten rundt Sylvi Listhaugs valgkampbesøk til Rinkeby utenfor Stockholm, som utgjør en relativt stor andel av nyhetsartiklene rundt og etter besøket i slutten av august. I 2021 har innvandringsaken med andre ord mistet sin plass på dagsorden både hos velgere og i mediene.

Medienes agenda speiler derimot ikke velgernes toppsaker fullt ut. Vi ser for eksempel at dekningen av boligpolitikk og samferdsel i byene, samt saker knyttet til EU og EØS (herunder saker som Acer, EØS og norsk næringsliv, mm), er blant toppsakene i mediedekningen i 2021; saker som ikke nevnes av noen stor andel velgere i Valgundersøkelsen. Situasjonen i Afghanistan fylte også mye av valgkampdekningen. Når det gjelder pandemien, som vi også ser at tok en del spalteplass, dreier disse artiklene seg i stor grad om smittetall, vaksinerings, o.l., og er ikke i hovedsak knyttet til valget.

Om vi sammenlikner mediernes dagsorden mellom de to valgene i stort, pekte valgkampdekningen i 2021 frem mot rødgrønn valgseier. Skatt og ulikhet, klimasaken og distriktpolitikk var høyt på agendaen, og innvandring – som Fremskrittspartiet tradisjonelt har hatt sakseierskap på – var fraværende. Motsatt kan man si at agendaen i 2017 var gunstig for de borgerlige partiene, med en agenda som blant annet ble dominert av innvandring, justispolitikk og

kriminalitet. Og mens flere av sakene i 2021 har en vinkling som speiler en rødgrønn agenda, så vi en blå brodd i dekingen i 2017. Nærings- og arbeidslivssakene dreide seg i større grad om offentlig versus private løsninger, mens skattedebatten dreide seg om skatteutt, formueskatt og eiendomsskatt.

Figur 1. Topp 10 saker på medienes dagsorden 2021. Estimerte prosentandeler per tema. Kun saker som omhandler substans er vist (temaer som omhandler meningsmålinger, generell valgkampdekning og annet er tatt ut). Se fotnoter for mer informasjon om modellering, sample og tidsperiode. N = 7924 nyhetssaker.

Figur 2. Topp 10 saker på mediernes dagsorden 2017. Estimerte prosentandeler per tema. Kun saker som omhandler substans er vist (temaer som omhandler meningsmålinger, generell valgkampdekning og annet er tatt ut). Se fotnoter for mer informasjon om modellering, sample og tidsperiode. N = 7868 nyhetssaker

Til slutt ser vi på hvor ofte de ulike partiene nevnes i sammenheng med sakene i mediene. Tabell 1 viser partifordeling for et utvalg saker: Klima og miljø (tema 1 i figur 1), skatt og ulikhet (tema 2), distriktpolitikk (4), olje, gass og grønn omstilling (9), og helse og velferd (10).

Som vi ser av tabellen, ble Miljøpartiet de grønne nevnt mest i forbindelse med klimasaken: I nesten halvparten (48%) av alle nyhetssaker om klima og miljø og i 56 prosent av alle saker om olje, gass og grønn omstilling av norsk næringsliv. Etter Mdg følger de andre partiene på venstresiden, Ap, SV, og Sp. Som en hovedmotstander til miljøpartiene i klimaspørsmålet i norsk politikk, opptrer også Fremskrittspartiet opptrer også ofte i saker om klima og miljø (tema 1) og olje- og gassektoren (tema 9).

Videre ser vi at Arbeiderpartiet, Høyre og SV dominerte i nyhetssakene om skatt og ulikhet, mens Senterpartiet nevnes i størst grad i saker som omhandler

distriktspolitikk og sentralisering. Arbeiderpartiet dominerer også i saker som de har sakseierskap på blant velgerne, nemlig helse og velferd (herunder eldreomsorg, barne- og familiepolitikk og sykehuspolitikk).

Generelt sett ser vi, ikke overraskende, at partiene på venstresiden dominerte nyhetsbildet i valgkampen. Vi ser opptrer også de største partiene i norsk politikk, Høyre og Arbeiderpartiet, naturlig nok, hyppigst i mediebildet. Medieoppmerksomheten rundt de mindre partiene varierer noe. Rødt gjør det særlig godt når det gjelder skatt og ulikhet, mens Krf ikke opptrådte særskilt ofte i noen av de viktigste valgkampsakene. Venstre er oftest nevnt i klimasakene, mens SV både opptrer i klimasaker og i dekingen om skatt og ulikhet.

Tabell 5. Partienes opptreden i mediesaker om ulike temaer. Tallene viser andelen saker innenfor et tema der partiene er nevnt. Prosentandeler per tema.

	Klima og miljø	Skatt og ulikhet	Grønn omstilling, olje/gass	Distrikt	Helse og velferd
Rødt	21	33	14	7	31
SV	33	41	32	19	29
Ap	33	61	42	31	70
Sp	34	29	20	55	33
Mdg	48	15	56	16	4
Krf	11	11	12	15	9
V	23	16	22	14	8
H	27	41	34	31	38
Frp	31	21	34	21	23
N nyhetssaker	451	374	295	401	312

Avslutning: 2021 – et klimavalg

Alt i alt var 2021-valget altså et klimavalg, både blant velgerne og i mediene. Selv om valget ble gjennomført under en pandemi, er det lite som tyder på at pandemien var spesielt viktig for velgernes stemmegivning. Det var derimot miljø og klima, og vi må flere valg tilbake i tid for å finne en enkeltsak som var viktig for en så stor andel av velgerskaren. Klimadominansen på velgernes så vel som medienes dagsorden fikk derimot ikke det resultatet som mange ventet, nemlig at det mest tydelige klimapartiet, MDG, ville gjøre et brakvalg. Dette kan delvis forklares av at klimapolitikken var viktig for mange, men kanskje var saken ikke den eneste som var viktig for den enkelte velgers stemmegivning. I tillegg nyter også andre partier troverdighet i klimapolitikken, som nevnt er sakseierskapet jevnere fordelt mellom partiene denne gangen enn ved tidligere valg. Det finnes derfor flere alternativ for velgere som mener at flere saker enn klima er viktig for stemmegivning.

